

Aan leden van de PvdA fractie
cc. leden van de gemeenteraad en commissieleden
cc. college van B&W
cc. pers

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 4 november 2019
ONS KENMERK 582141
BEHANDELD DOOR Frances van Kooten en Aernoud Rijntjes
TELEFOON (035) 629 2364 en 629 2402
BIJLAGEN
BETREFT Beantwoording artikel 41 vragen PvdA inzake stikstofproblematiek

Geachte dames en heren,

Op 12 september 2019 heeft de PvdA-fractie artikel 41 RvO vragen ingediend inzake de stikstofproblematiek. In deze brief staan de antwoorden op de vragen.

Wij wijzen ook op de algemene informatiebrief die het college op 16 oktober 2019 gestuurd heeft aan de gemeenteraad.

Beantwoording artikel 41 vragen

Vraag 1: Wat zijn de gevolgen van het PAS-besluit voor de bouwprojecten in de gemeente Hilversum?

Antwoord:

De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 29 mei 2019 uitspraken gedaan in twee zaken waarin het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan de orde was. Het PAS was in die zaken gebruikt als onderbouwing voor projecten die stikstofdepositie veroorzaken die neerslaat op locaties in de zogenoemde Natura 2000-gebieden. Het programma voorzag er in dat toestemming kon worden gegeven voor sommige projecten *vooruitlopend* op maatregelen die in de toekomst zouden zorgen voor vermindering van stikstof in gebieden waar een te hoog stikstof gehalte is. Dat blijkt, zo oordeelde de bestuursrechter, in strijd met Europees recht.

Door de uitspraken kan het PAS niet meer gebruikt worden als onderbouwing voor projecten die extra stikstoftoename veroorzaken in de Natura 2000-gebieden. Dat heeft gevolgen voor heel Nederland en ook voor Hilversum. Hilversum ligt naast twee Natura 2000-gebieden. Dat zijn de Oostelijke Vechtplassen en het Naardermeer. Deze zijn gevoelig voor stikstofdepositie en de norm wordt hier op veel plekken al overschreden.

Wat de gevolgen precies zijn is nu nog niet te zeggen. In ieder geval moet per project worden uitgezocht of het een significante stikstoftoename veroorzaakt op locaties in Natura 2000-gebieden. Als een toename wordt verwacht dan moet worden onderzocht of toestemming mogelijk is. Toestemming in de vorm van een natuurvergunning van de provincie Noord Holland. Voldaan moet dan worden aan de Wet natuurbescherming.

Vraag 2: Lopen bouwprojecten vertraging op door deze uitspraak? Zo ja, welke?

Antwoord:

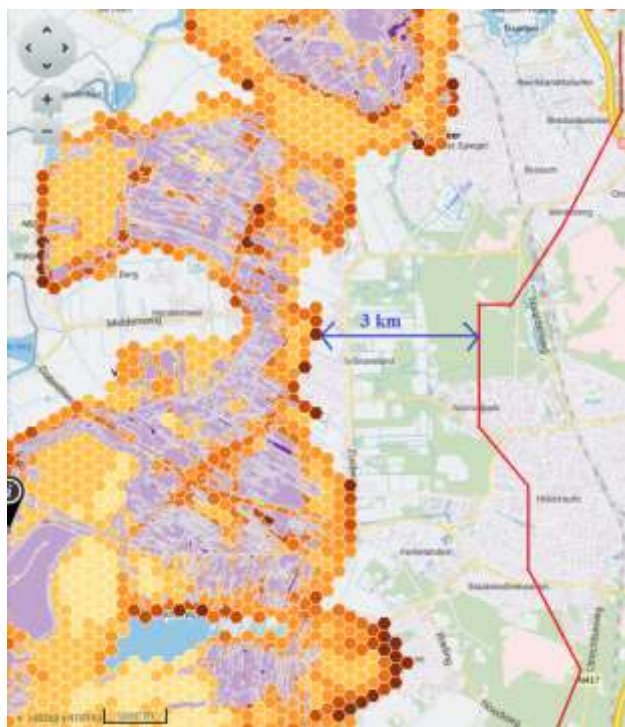
Zoals ook in de algemene informatiebrief van 16 oktober jl. is aangegeven, heeft de uitspraak mogelijk gevolgen voor projecten (activiteiten) in Hilversum (o.a. voor Stationsgebied, ontwikkelingen in Spoorzone, Crailo, Monnikenberg en Arenapark). Ook voor kleinere projecten kunnen er gevolgen zijn. Een en ander is afhankelijk van de mate van (extra) uitstoot van stikstof dat neerslaat op locaties in de Natura 2000-gebieden. Wat de mate van uitstoot van een project is, moet per project in beeld worden gebracht. En daarvoor is gedetailleerde informatie over het project nodig.

Als blijkt dat een project een significant effect veroorzaakt op locaties in Natura 2000-gebied dan kan vertraging optreden.

Vraag 3: Hoeveel van de vertraagde bouwprojecten betreffen woningbouw? Om hoeveel woningen gaat het dan?

Antwoord:

Daar kan momenteel nog geen antwoord op worden gegeven. Zoals in de genoemde raadsinformatiebrief staat is op 16 september jl. de nieuwe AERIUS Calculator in gebruik genomen.

Figuur 1. Afstand tot N2000-gebieden

In principe kan dus, als voldoende duidelijk is wat het project omhelst, worden berekend wat de stikstoftoename van dat project of plan is. In de 'bijsluiters' wordt echter een aantal beperkingen aangegeven van de calculator. In bepaalde situaties kan de berekening leiden tot een over- of onderschatting van de deposities. Een van de beperkingen is de aanwezigheid van grotere gebouwen in de buurt van een emissiebron (een schoorsteen bijvoorbeeld), waardoor de uitstoot van stikstof anders kan reageren (uitwaaien). Deze beperking geldt alleen als een project binnen een afstand van 3 km van het Natura 2000-gebied wordt gerealiseerd. In dat geval biedt de AERIUS Calculator mogelijk een verkeerd beeld van de uitstoot. Voor die berekeningen is een uitgebreide calculator nodig. Verwacht wordt dat deze uitgebreide AERIUS Calculator in het eerste kwartaal 2020 in gebruik genomen kan worden.

Voor projecten buiten de 3 km-grens kunnen dus goed stikstofberekeningen

worden gemaakt met de AERIUS Calculator. Of projecten wel of niet een significante stikstoftoename veroorzaken op locaties in Natura 2000-gebieden zal nog moeten blijken. Er is opdracht gegeven om dit te onderzoeken.

Vraag 4: Wat is de aard en reikwijdte van deze vertraging?

Antwoord:

Vertraging is afhankelijk van de mate van uitstoot van stikstof dat neerslaat op locaties in Natura 2000-gebieden. Als sprake is van een toename van stikstof dan moet worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn om toch toestemming te krijgen om een project uit te voeren.

Toestemming in de vorm van een natuurvergunning van de provincie kan alleen worden gekregen als bijvoorbeeld elders (op dezelfde hectare als die van de toename van) stikstofuitstoot wordt 'ingeleverd' (het zogenoemde extern salderen). Een natuurvergunning kan ook worden verkregen als 'uitstootverminderende' maatregelen worden toegepast (het zogenoemde intern salderen). Dus als maatregelen er voor zorgen dat er per saldo geen sprake is van een toename van stikstof in de lucht.

In sommige gevallen kan een natuurvergunning mogelijk worden gemaakt (en verkregen) door andere verzachtende maatregelen te treffen om de gevolgen van de toename van stikstofdepositie tegen te gaan. Dat moet dan uit een ecologische beoordeling blijken. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan aanvullend beheer. De kans dat hier succesvol een beroep op wordt gedaan neemt toe naarmate de stikstofneerslag kleiner en van kortere duur is (al is dat al lastig genoeg).

Bij grote 'belangrijke' projecten kan de zogeheten 'ADC-toets' mogelijk een oplossing bieden voor vergunningverlening. Er moet dan worden aangetoond dat er geen alternatieven zijn (A), dat er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (D) en dat er eerst voldoende compenserende maatregelen worden getroffen (C). Het aantonen van met name die dwingende reden van groot openbaar belang is niet zo makkelijk.

Bieden deze richtingen geen oplossing dan moet overwogen worden of het project kan worden aangepast zodat wel toestemming (natuurvergunning) kan worden verkregen.

Het is ook mogelijk dat zogenoemde bronmaatregelen soelaas kunnen bieden en er zo weer ruimte ontstaat voor ontwikkelingen. Denk aan verlagen van de maximum snelheid op autowegen. Zoals bekend zoekt de rijksoverheid (het Kabinet) naar oplossingen. Daarbij heeft het Kabinet zich laten adviseren door een Adviescollege Stikstofproblematiek onder leiding van de heer J.W. Remkes. Dat college heeft (op 23 september 2019) aanbevelingen gedaan voor de korte termijn. Het Kabinet heeft naar aanleiding van het advies een brief naar de Tweede Kamer gestuurd (4 oktober 2019) waarin een aantal maatregelen staan. In de brief staat o.a. dat geïnvesteerd wordt in direct natuurherstel, ingezet wordt op een drempelwaarde voor stikstofdepositie zodat het proces voor het verlenen van toestemming voor (kleine) activiteiten en projecten weer in gang kan worden gezet en toestemmingverlening op gang wordt gebracht via intern salderen en extern salderen onder voorwaarden (de provincie Noord Holland heeft daarvoor op 9 oktober 2019 nieuwe beleidsregels bekendgemaakt). De komende periode worden deze maatregelen verder uitgewerkt.

Vraag 5: Zijn er ook locaties bekend die níet worden getroffen door deze uitspraak?

Antwoord:

Nee. Hilversum ligt naast twee Natura 2000-gebieden. Projecten in heel Hilversum kunnen te veel stikstof veroorzaken in die gebieden. Al zal het wel zo zijn dat de kans van te veel stikstofuitstoot in die gebieden door projecten in het oostelijk deel van Hilversum kleiner is dan van projecten in het westelijk en noordwestelijke deel grenzend aan de Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer. En uiteraard speelt de omvang en impact van een project ook een grote rol.

Vraag 6: Wat is het effect van deze uitspraak voor de ambitie van het college om in deze periode 1000 woningen te bouwen?

Antwoord:

Dat kan nog niet worden beoordeeld. Dat moet blijken uit de nadere onderzoeken.

Vraag 7: Is het college van plan om actie te ondernemen om vertraging te voorkomen of om woningbouw te versnellen? Zo ja, welke acties betreft dit?

Antwoord:

Dat hangt mede af van de uitkomst van de onderzoeken bedoeld bij de antwoorden op de vragen 3 en 6.

Vraag 8: Hoe gaat het college de raad over de verdere ontwikkelingen rondom deze problematiek informeren?

Antwoord:

De gemeenteraad is (algemeen) geïnformeerd op 16 oktober 2019.

Mocht er aanleiding zijn, bijvoorbeeld als het Kabinet meer informatie geeft over de aangekondigde korte termijn maatregelen welke van invloed zijn op Hilversum, dan wordt de raad opnieuw geïnformeerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes